

Szczepienia pracowników – tak ważne jak lekceważone

dr n. med. Ewa Duszczyk

Klinika Chorób Zakaźnych Wieku Dziecięcego UM w Warszawie

Szczepienia ochronne są najefektywniejszą metodą zapobiegania chorobom zakaźnym. Dzięki szczepieniom nastąpiła eradykacja ospy prawdziwej i znacznie spadła zapadalność na tężec, błonicę, *poliomyelitis* i odrę. Większość mieszkańców krajów rozwiniętych nie doświadczyła bezpośredniego zagrożenia spowodowanego chorobą, której zapobiega się stosując szczepienia ochronne. W związku z tym panuje powszechne przekonanie, że choroby zakaźne nie są obecnie istotnym problemem zdrowotnym, a szczepienia ochronne są groźniejsze od samych chorób. Podstawą prawną szczepień w Polsce jest Program Szczepień Ochronnych publikowany co roku przez Głównego Inspektora Sanitarnego. Odrębnym aktem prawnym regulującym szczepienia pracowników i obowiązki pracodawcy jest rozporządzenie Rady Ministrów z 13.01.2012 r. w sprawie wykazu rodzajów czynności zawodowych oraz zalecanych szczepień ochronnych wymaganych u pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy lub podwładnych podejmujących pracę, zatrudnionych lub wyznaczonych do wykonania tych czynności. Do obowiązków pracodawcy należy poinformowanie pracownika o rodzaju szczepienia zalecanego, wymaganego na danym stanowisku pracy. Jedynym szczepieniem pracowników finansowanym ze środków publicznych są szczepienia przeciwko WZW B osób wykonujących zawód medyczny. Pozostałe szczepienia pracowników są finansowane przez pracodawcę. W przygotowanej prezentacji omówione zostaną wytyczne dotyczące stosowania profilaktyki czynnej na różnych stanowiskach pracy, ze szczególnym uwzględnieniem zakładów opieki zdrowotnej oraz zaprezentowane najczęściej stosowane szczepionki.

Informacje dotyczące zagrożeń chorobami zakaźnymi nie zawsze spotykają się właściwą reakcją pracowników, bywa że są ignorowane. Ich argumentacja nie znajduje żadnego merytorycznego uzasadnienia. Nie można pominąć działania ruchów antyszczepionkowych. Pracownik może odmówić szczepienia, ma do tego prawo. Ale odpowiedzialność za ewentualne zachorowanie spada na niego. Pracodawca powinien uzyskać od pracownika odmowę na piśmie, a odmowa musi być przechowywana w jego aktach osobowych. Ma to istotne znaczenie w przypadku ubiegania się o odszkodowanie lub uznanie choroby zawodowej. Szczepienia personelu medycznego przeciwko chorobom zakaźnym innym niż WZW B nie mają opracowania prawnego. Nie ma aktów prawnych, które obligowałyby pracodawcę do szczepienia przeciwko ważnym chorobom zakaźnym (odra, grypa, ospa wietrzna). Wiąże się to z kosztami. Wiele pytań dotyczy postępowania profilaktycznego w ZOZ-ach w związku ze wzrostem zachorowań na odrę. Pamiętajmy - szczepienia ratują życie. To jedno z najnowocześniejszych osiągnięć medycyny oraz inwestycja w zdrowie jednostki i społeczeństwa. Szczepienia personelu to korzyść nie tylko dla pracowników, ale i dla pracodawców. Szczepienia personelu medycznego to także korzyść dla pacjentów.